

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Po deželnih zborih.

II.

Deželni zbor istrski in deželni zbor štajerski sta si v tem podobna, da se v Gradci kakor v Poreči mala a hrabra manjšina proti brezozirni in oholi večini neustrašeno poteguje za pravice in potrebe svojih volilcev, akoravno že naprej ve, da vsi njeni napori ne bodo rodili zaželjenega plodu.

V Poreči, kakor v Gradci bije se boj le za čast narodne zastave. Teško je zategadelj stališče požrtovalnih naših poslancev in treba je veliko osobnega poguma in goreče domovinske ljubezni, da se vztraja v nejednakem boji. Plašljiv poslanec ne sme biti, ki hoče zastopati svoje volilce v deželni zbornici Poreški, sicer se mu prigodi, kakor Križancu, na katerega so polne galerije in tesne in temne ulice v Poreči tako silno uplivalo, da se je izneveril.

Toda ne samo sladki „mob“ prežeč na galeriji in vsak trenotek pripravljen za izgrede proti zastopnikom slovanskim, temveč tudi italijanski poslanci sami in deželni odbor, na čelu mu dr. Amoro-

roso, grenili so na vse možne načine našim odposlancem bivanje v zbornici.

Kdor je količkaj pazno čital izvestja o deželnem zboru isterskem, spomina se gotovo marsikake podrobnosti in epizode, ki se je dogodila v Poreči in je osvetlila položaj v vsej neznosnej skrajnosti. Spominal se bode Eluschega smešne trditve, da je v Istri nemščina deželni jezik, spominal debate o razdelitvi občine Krške, glede katere so istrski italijanissimi ravnali po istem receptu, kakor deželni zbor štajerski z občino sv. Krištofa, spominal pa se tudi krepkih interpelacij Spinčiča in Slavojca Jenka, katere so se „brevi manu“ s tem rešile, da je dr. Amoroso osorno izjavil, da se mu ne zdi potrebno, na interpelacije sploh kaj odgovoriti.

Italijani v Poreči drže se, kakor Nemci v Gradci, Bismarckovega gasla: „Macht geht vor Recht“, prisvojili so si tudi železnega kancelarja brezozirnost, zato smo tudi doživeli, da je odvetnik Fragiocomo v javni seji izjavil svoje sovraštvo do Hrvatov in se rotil, da bode to sovraštvo ucepil tudi svoji deci. Drugod bi takega govornika pozvali k redu, v Poreči so ga pustili mirno dalje govoriti.

Pri takih odnošajih za slovanske poslance ni upanja, da bi s svojimi še tako opravičenimi zahtevami in željami prodrli. Prenašati morajo vse neuljudnosti in odurnosti v zavesti, da z vztrajanjem na mučnih poslaniških sedežih vendar neposredno koristijo naši stvari in pripravljajo pot za boljšo bodočnost. Junaški četvorici: Jenko, Laginja, Spinčič, Zamlić je hvaležnost naroda gotova in za vzgled naj bodo marsikateremu mlačnjaku. V opasnem položaji so vsekdar visoko držali čast slovanskega jezika in vse interpelacije in predloge stavili v materinščini.

O deželnem zboru koroškem tudi ni nič vselega poročati. Častitljivi g. Einspieler sicer še vedno stoji kakor siva skala na braniku, a na strani ima samo jednega slovanskega soboritelja gosp. Murija od Jezera, ker je g. dr. Abuja uskočil v nasprotni tabor in sedaj ruje in ščuje proti svoji lastni krvi. Pozitivnega uspeha, zlasti v narodnem oziru, se nam torej ni nadejati, vendar pa z veseljem beležimo, da se je

tudi v Korotanu jelo svitati, kar svedoči razne peticije slovenskih občin, ki jih je Einspieler izročil deželnemu zboru in katere jasno govore, da napredujemo, če tudi polagoma.

V zbornici koroški bila je na dnevnem redu tudi železnica Divača-Škofjaloka-Ljubelj-Celovec. Pri dotični debati se je pokazalo, da odločujejo, kadar pride „ad fractionem panis“ zgolj lokalne koristi, kajti proti omenjeni progi bilo je 5 glasov, mejnimi tudi g. Muri. Tega nečemo nikomur v zlo šteti, vendar pa z veseljem konstatujemo, da je v istem vprašanji bil deželni zbor kranjski jednoglasen, ker je neovrgljiva resnica, da moramo danes veseli biti vsake železniške proge, ki se napelje v deželo, resnica pa tudi, da je več upanja, ako so dotični sklepi soglasni, nego, če so razcepljeni.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja dne 13. januarja 1886.)

(Konec.)

Poslanec Dežman v generalni debati naglašava vedno rastoče stroške za ustanavljanje ljudskih šol. Stroškov za na novo ustanovljeni nemški ljudski šoli v Ljubljani, kateri veljata že zdaj pri jednem razredu 1640 gld., bi se bili lahko znebili, ko bi se bila vsprejela ponudba kranjske hranilnice, ki je hotela ustanoviti lastno nemško deško šolo na njene stroške. Da ima normalno-šolski zaklad zaradi tega večje breme, ima zahvaliti blagohotnosti gospoda deželnega predsednika, kateri ni dotičnega sklepa potrdil. 27. septembra 1884 je vlada na interpelacijo nemških poslancev v deželnem zboru odgovorila, da mora vso zadevo prej preiskati, debate o odgovoru na interpelacijo pa ni dovolil deželni zbor. Vlada je le v tej zadevi obravnavala z mestnim zborom Ljubljanskim ali magistratom, le ta pa ni imel več nikake pravice o tej zadevi obravnavati, ker se je že l. 1884 v deželnem zboru sklenilo, da prevzame deželni normalno-šolski zaklad vse stroške tudi pri mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih. Tedaj je imela vlada o tej zadevi obravnavati z deželnim odborom, a slednjega ni vprašala. Tedaj imajo pristaši govornika popolnem prav, ako

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

VII.

(Dalje.)

Bil je oblečen po francoskem običaji z elegantno preprostostjo. Nič ni kazalo, da bi se gizdal, ni na oblačili, ni na osobi, razven dveh malih smaragdov morebiti, visečih mu v ušesih; gosti kodri plavih mu las osenčevali so mu obraz ter se spuščali čez draga kamena, da sta mu dajala nekako čudno in divjo podobo. Ta nakit je že davno ostavila moda v Beneških državah, kakor malo da ne v vsej vzobraženej Evropi. Lotar ni bil pravilno lep, a njegova zvananjost je javljala nenavadno čarobno. Velika mu usta, blede mu ustnice, kazoče bleščeče bele mu zobe, prezirlivi in včasih divji izraz njegove fizionomije zdeli so se na prvi pogled odurni, a njega oko, polno nežnosti in oblasti, sile in dobrotljivosti, uvevalo je spoštovanje in ljubezen, osobito, kadar je dihlo nekako sladko svetlobo,

okrašujočo vsako njegovo črto. Zelo visoko in vedro mu čelo imelo je nekaj tujega, jedno globoko zazorano gubo; te ni zarezala starost, nego kazala je, da o nečem često in skrbljivo razmišlja. Njega podoba je bila v obče ozbilna in mračna; a nikomur ni bilo laže razkaditi neprijeten predsodek. V to mu je bilo dosti, da je dvignol svoje trepalnice ter ožaril z nebesnim ognjem, navdihujočim njegove oči. Za opazovalce imel je ta pogled nekaj nedopovednega, kazal je o nekem višjem bitji, nego je človek. Za navadne ljudi je bil, kakor je nanesla prilika, ali ljubezniv ali zapovedujoč: čutilo se je, da more biti grozovit.

Tonica je znala zelo dobro igrati na glasovir, a nje boječnost jo je zavirala malo da ne vedno, da bi bila v mnogobrojnej družbi razvila svojo spretnost. Bila jej je urojena nekaka pohlevnost, prikrivajoča neprestano svoje zmožnosti, da ne bi žalila menj darovitih ljudi, kateri se povsodi nahajajo v večini, in morebiti tudi, da ne bi neugajala manjšini, često sodečej le na videz ter neosnovano. Nikoli ni hotela javno igrati, razven le tedaj, kadar jo je, kam povabljen, družba prosila, naj v njih zabavo zasvira to ali ono. Zdelo se jej je, da to zahteva že olika ter mejsobojno ustrežanje in vedela je, da

jo bode z lahka in brez truda razveseljevala; tudi je bila opazila, da se jej nič menj toplo ne zahvaljuje, kadar igra povse svobodno, kar jej baš navdihuje srce in srečno trenotno čuvstvo, nego, kadar igra le kako tujo skladbo. Zato dovolj mirna sede za glasovir, ko jo zaprose, in nje prsti se gibljejo z navadno ravnodušnostjo po tipkah. Kar omami nje oči, ozrše se slučajno v nasproti njej na steni viseče zrcalo, čudno in strašno mamilo. Lotar se je približal nje sedalu, in ker je bilo ono na odri, na katerem je stalo glasbilo, dvigala se je njegova in nepremična glava sama nad rudeči Toničin kašmir. Neurejeni lasje tega skrivnostnega človeka, mrka mirnost njegovih tužnih in ozbilnih očij, mučno premišljevanje, v katero je bil zaglobljen, krčevito gibanje one čudne in bolestne gube, katero, mu je brez dvojbe nesreča zarezala v čelo: vse je dajalo njegovej podobi nekaj groznega. Osuplej, strmečej, vzbunjenej Tonici blodil je pogled zaporedoma s tipek v zrcalo ter iz zrcala na tipke in nerazločno omrknole so jej pred očmi sekirice ter poslušajoče jo osebe. Nehoté promeni napev ter s posebno spretnostjo preide na drugi: dovršeno improvizuje vzraz toliko resničnega strahu, da vsi zatrepečó: in ona se vrže v naročje gospe Albertove; ta jo povede

označijo odgovor na njih interpelacijo popolnem ničevim.

Deželni predsednik baron Winkler se čudi, da se je g. Dežman za to zadevo tako ogrel. Če je g. Dežman rekel, da se je deželnemu predsedniku baronu Winklerju zahvaliti za to, da so sedaj v Ljubljani mestne nemške ljudske šole, izjaviti mora deželni predsednik, da je na to ponosen, da ima sedaj nemško (!) prebivalstvo Ljubljansko svoje nemške ljudske šole. Z vsa postavno močjo potegoval se je za nje. Ravnalo se je od strani deželne vlade povsem postavno in deželni predsednik meni, da se ima kranjska hranilnica pač baviti z drugimi važnejšimi posli, nego z ustanavljanjem nemških ljudskih šol. (Nemci kličejo: Kaj pa realka?) Deželni predsednik takoj odvrne, da je za višjo realko v Ljubljani sezidala hranilnica kranjska le poslopje, da pa nema nikakoršnega upliva na učni red ali na nastavljanje učiteljev. Kranjska hranilnica naj bi bila svoto, katero je namenila za svojo nemško šolo, ponudila mestnemu zastopu Ljubljanskemu, kateri je v prvi vrsti poklican šole ustanavljati, in bi bil darilo gotovo z velikim veseljem vsprejel in po namenu porabil. Kakor pa je bil sklep storjen, ga ni mogla vlada odobriti, kajti bil je sklenen proti pravilom kranjske hranilnice in hranilničnega regulativa, tedaj proti veljavnim postavam. (Odobranje narodnih poslancev.) Da bi ne bilo pravilno in postavno z mestnim zborom o tej zadevi obravnavati, kakor je to trdil g. Dežman, to kratko malo ni res, kajti postavni načrt, kateri je sklenil deželni zbor in kateri je odzvel mestnemu zboru Ljubljanskemu pravico, na lastne stroške ustanavljati svoje ljudske šole, zadobil je potrjenje še le koncem l. 1884. Dotle pa je bil mestni zbor Ljubljanski jedini o tej zadevi merodajen in z njim morala je deželna vlada, oziroma c. kr. deželni šolski svet o ustanavljanju hranilnične šole obravnavati. V obče pa mestni zastop Ljubljanski nikdar ni tajil, da ni zavezan ustanoviti tudi nemške ljudske šole, a samo trdil je, da manka potrebno število za šolo godnih nemških otrok. (Kar je popolnem istina! Vidi ustanovljenje nemških ljudskih šol v Ljubljani. Opomba poroč.) Mestni zastop Ljubljanski pa je naglašal tudi svojo avtonomijo v tej zadevi in rekel, da njemu gre odločevati v prvi vrsti, so li nemške šole potrebne ali ne. Vlada pa je po zakonu zahtevala ustanovljenje nemških ljudskih šol v Ljubljani in istina je, da sta obe ustanovljeni, kar je treba z veseljem naglašati. (?) Deželni predsednik baron Winkler izjavlja, da ima jako veliko veselje na teh nemških ljudskih šolah v Ljubljani in ne dvomi, da bodo na te šole poklicane učiteljske moči prav lahko tekmovali z drugo nemško deško šolo (nemškega Schulvereina), katero zmatra deželni predsednik popolnem nepotrebno. (Odobranje slovenskih poslancev.)

Poslanec Luckmann pravi, da so bile nemške ljudske šole tako potrebne, to dokazuje proračun normalno-šolskega zaklada. Sedanji mestni zastop Ljubljanski bavi se izrecno le z jezikovnim vprašanjem. (Klici narodnih poslancev: Pač prejšnji!) Kdor je, kar se tiče narodnosti, najbolj radikalen, ta postane vodja v mestnem zboru. V ljudske nem-

nazaj na nje mesto mej hrumnim ploskanjem, pomešanim z osupnenjem in nepokojstvom. Lotar jo je sledil z očmi ves čas do mesta, kder se je ustavila, potem gre ter vzame v roko jedno harpo. Splošno gibanje radovednosti in vzradovanja vzbudi se v baš vzruženem društvu. I Tonic je novi utis umiril in razvedril ter kazala je najživahnejšo nestrpljivost, da bi čula Lotarja, in ker se jej je zdelo, da se on boji, da se še ni toliko upokojila, da bi se mogla udeleževati večerne zabave do konca, menila, da je navezana, javiti mu z jednim pogledom, da se je z nova vzbudila. To znamenje Lotarjevega zanimanja jo je živo genolo; ali njega se je še vse močnejše dirnal nje rahli prijazni namig: dalo bi se trditi, da se mu je prerodilo vse bitje v tem, ko je zrla Tonic vanj. Čelo mu je vzjasnelo, oči so mu žarele s čudnim žarom; smehljaj, javljajoč še malo razneženosti in rajajoče se veselje, okrasil mu je stroga usta. Prebrodivši z levico širne valove bujnih si las, da bi našel kak motiv ali kak spomin, a z desnico dotakniviši se zlagoma strun harpe toliko rahlo, da so se samo lehno pregibale in tresle, vzbujal je bežne a mamlive zvuke, podobne zboru duhov ter zdelo se je, da jih brez truda budi ter prepušča vzdušnim sapam.

ške šole, ustanovljene in vojene po sedanjem narodnem mestnem zastopu Ljubljanskem, pa Nemci Ljubljanski nikdar ne bodo pošiljali svoje dece, ker v te šole nemajo nikakega zaupanja in rajši bodo žrtvovali mnogo, da se njih деца poučuje v družih njim ustrezajočih šolah (nemškega Schulvereina). Konečno toži g. Luckmann, da se doslej še ni rešil priziv kranjske hranilnice proti določbi kranjske vlade v tej zadevi.

Gospod baron Winkler pravi, da ni bila ustanovitev hranilnične nemške deške ljudske šole kar nič potrebna, ker je ministerstvo za uk in bogočastje v svojem ukazu izrecno naglašalo, da akoprav ustanovi kako privatno društvo, n. pr. kranjska hranilnica nemško ljudsko šolo, zaradi tega ni mesto Ljubljansko odvezano postavnega določila, da mora tudi ustanoviti nemško ljudsko šolo. Čemu tedaj zametavati 100.000 gld., katere je kranjska hranilnica samo nemški deški šoli namenila? Tedaj je bila ta po hranilnici toliki zaželjena nemška šola nepotrebna, kjer pa ni potrebe, tam pač tudi ne more biti občno koristnega namena, in kjer tacega ni, tam ne sme dovoliti kranjska hranilnica tako velikanske svote, kajti tako delovanje je v nasprotju z njenimi pravili in s hranilničnim postopnikom. Tožil je tudi predgovornik, pravi deželni predsednik baron Winkler, da njegova stranka v Ljubljanskem mestnem odboru ni zastopana in da v tej skupščini ne more svojih teženj naglašati. Res je to, a deželni predsednik baron Winkler jako obžaluje, da se so Nemci umaknili sami in da res neso zastopani v mestnem zboru Ljubljanskem. Ko bi hoteli biti zastopani, potem bi se našlo izvestno veliko (???) število slovenskih someščanov, kateri bi Nemcem ponudili roko in pomogli (??) do zastopa v mestnem zboru Ljubljanskem. Tudi deželni predsednik baron Winkler bi v okviru zakonov k temu pripomogel (!) s svojo mrvico. A le zabavljati, da nemškega zastopa ni, volitev pa se ne udeleževati, to se pravi, da se obče zastopa ne mara.

Deželnemu predsedniku ugovarja še jedenkrat Dežman, na to pa baron Winkler še jedenkrat ponavlja, da ni imel ničesar razgovarjati se takrat z deželnim odborom.

Ko je nasvetoval poslanec dr. Papež konec debate, poprime poročevalec finančnega odseka prof. Šuklje besedo. V prvi vrsti naglašja, da s privatno šolo kranjske hranilnice ne bi bilo Ljubljanskemu mestu čisto nič pomagano. Odločilo višjega upravnega sodišče se glasi, da privatna šola ustanovljena ne odveže Ljubljanskega mesta, da ne bi bilo zavezano, ustanoviti če treba v Ljubljani nemško šolo. Kranjska hranilnica se je, ali baje nje udje in njih pristaši, bala, da bode v mestni nemški ljudski šoli vladal radikalno narodni duh. Temu je treba odgovoriti, da niti mesto, niti mestni zastop, niti magistrat, nema ni najmanjšega upliva za pouk v šoli, nego jedino le deželni šolski svet, kateri o tej zadevi odločuje. Temu oblastvu pa bi se smelo pač brez vse skrbi zaupati. Ako bi hotela kranjska hranilnica res šolstvu opomoči, tedaj bi gotovo deželni zbor ponudbo v tej zadevi entuziastično vsprejel in nihče izmed njih, bi se v istini blagej ponudbi ne bil protivil najmanje. Preide se v specialno debato.

„Gorje ti, mrmral je, gorje ti, če bi rasla v kakem gozdi, koder gospoduje Ivan Zbogar!“

To je, dejal je potem, sloveča romanca o vetrovnicu, v Zadru toliko znana in najnovejši proizvod dalmatinskega pesenstva. Tonic je močno ganol izbor tega napeva in zvuk Lotarjevega glasu; približala se je gospe Albertovej, globoko se zamislivši: Spominjala se je tega miloslišnega glasu in kraja, kder ga je čula; a mogla bi tudi biti samo slučajna sličnost. Dalmatinsko petje je toliko preprosto, toliko jednozvučno ter ima toliko malo okrasil, da je pač lahko možno zamenjavati dva ujemajoča se glasu. Naposled, za trenutje umolknoviši, ponovi Lotar svojo romanco, spremljaje se ves čas z vzdušnimi zvuki, katere so budili njegovi prsti na harpi in katerih nabožna melodija se je veličastno spajala z njegovim glasom. Dospevši do refrena starega Dalmatinca, zvenelo mu je petje toliko bolestno in milo, da je vsem raznežilo srce, a še osobito Tonic, katerej je vzdramil njega zvuk nepokojen in plašč spomin. Lotar je bil že davno dokončal svojo romanco, a nje poslednje besede in strahovito ime Ivana Zbogarja so še vedno odmevale v nje mislih.

(Dalje prih.)

Pri oddelku podpore nasvetuje poslanec Stegnar, naj se ista poviša od 1600 gld. na 2500 gld., češ, da so učitelji mnogokrat v jako opreznem položaju, ker imajo skrbeti za rodovino itd. Položaj je tedaj jako mučen, kajti skrbeti je učiteljem s plačo 400 gld. še za razna plačila. Kakor za skušnjo, za okrajno učiteljsko knjižnico, tudi za plačo dovršene skušnje itd. Zahteva se tudi, naj učitelj pristopi raznim društvom, naj se povsod udeležuje, kjer gre za kaj lepega in vzvišenega. Celej vrsti čednosti ima tedaj učitelj vzstrezati, živeti pa mu je ob slabej hrani, v slabem, dostikrat nedostatnem stanovanju, nositi bi imel čedno obleko, a kako bode to revni učitelj zmogel? Jedino zaupanje ima, da dobi v žalostnem položaju, ako ga doleti sreča, kako podporo od c. kr. deželnega šolskega sveta, katero more dovoliti iz normalno-šolskega zaklada deželni zbor. Zatorej nasvetuje govornik povišanje dotičnega podpore namenjenega oddelka normalno-šolskega zaklada. Pri glasovanju ni dobil predlog gosp. Stegnarja večine.

Pri stroških v proračunu navedenih: „Za neobligatni pouk v večrazrednih nemških ljudskih šolah v slovenskem jeziku in za pouk na slovenskih večrazrednih ljudskih šolah, v nemškem jeziku“ nasvetuje poslanec Dežman, naj bi se isti le glasil, kakor je to deželni odbor nasvetoval: „za neobligaten pouk v drugem deželnem jeziku“. Dežman trdi, da se je v finančnem odseku tako rekoč kar uriskalo veselja, kaki izvrstni vspehi se se s temi 600 gld. dosegli. (Ali za germanizacijo ali za poslovenjenje, tega ni povedal.) A naglašal je, da je to v čast prejšnji nemški večini, da je to svoto postavila v proračun.

Dr. Poklukar se je trditvam Dežmanovim takoj odločno protivil, čez, on ničesar ne ve, da bi kdo z veseljem pozdravljaj vspehe rečenih 600 gld. v finančnem odseku. Prav suho in brez vsake opazke vsprejeli so se na znanje. Poročevalec prof. Šuklje pove, da se je neobligatnega pouka nemškega jezika udeležilo 772 slovenskih otrok, neobligatnega slovenskega pouka pa le 201 nemških otrok. Slovenski učitelji dobili so od famoznih 600 gld. za pouk slovenskih otrok v nemškem jeziku 435 gld. nemški učitelji pa le v Kočevskih šolah 40 gld., ker so le po malo ur v slovenskem jeziku poučevali (sic!) Prof. Šuklje pa ne more pritrditi predlogu g. Dežmana, ker gre prednost le jeziku slovenskemu, kateri govori 95% prebivalstva na Kranjskem. Predlog finančnega odseka se vsprejme. (Odsotnih bilo je 8 slovenskih poslancev.) Pri zakladi se vsprejme sledeči jako umestni predlog poslanca Krsnika: „Deželnemu odboru se naroča, preudariti, kaka bi se uvela primerna kontrola proračunjenja doneskov od zapuščin k normalno-šolskemu zakladu in poročati o tem v prihodnjem zasedanji deželnega zbora“. Govornik pravi, da iz lastne skušnje koliko odide dohodkov pri tem deželnom normalno-šolskem zakladu. Manka pač kontrole. Država ima trojno kontrolo, dežela niti jedne ne. Tedaj treba uvesti kontrolo.

Predlog g. Krsnika se vsprejme in odobri proračun normalno-šolskega zaklada, potem pa seja sklene.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Glede uplačevanja zavarovalnine misli najudanejšje podpisana trgovinska in obrtna zbornica, naj bi za to veljala pravila, kakeršna so propisana združnim blagajnicam za bolne in naj bi uplačevali zavarovalnino po $\frac{1}{3}$ gospodarji in po $\frac{2}{3}$ delavci; to pa zato, ker mora nepogojno blagodejno uplivati na delavca, ako po največem sam za-se skrbi, in ker se gospodarjem ne morejo nalagati pretežka bremena.

Zavarovalnine bi uplačevali gospodarji ter bi bili ti tudi zato poroki.

Z uplačevanjem $\frac{1}{3}$ zavarovalnine ter z upravno udeležitvijo store gospodarji dovolj in zagotavljajo s tem tudi nekako pravno ter gmotno poročstvo, skrbeti zato, da se bode vse ukrenilo, kar bi utegnilo zmanjševati boleznin in nezgode. S tem pa bi se zmanjšali tudi upravni stroški in dosegli ugodnejši postavki zavarovalnin. Niti najboljše primerjanje mej „dolžnostjo poročstva“ in „zavarovanjem proti nezgodam“ bi ne moglo imeti boljšega uspeha in je te-

Dalje v prilogi.

2524. oddok

daj razdelitev donoskov po navzočem predlogu tudi najpravičnejša in najumnjša.

Utegnil bi kdo pomišljati na razdelitev zavarovalnin po 1/3 za gospodarja in po 2/3 za zavarovanca ter ugovarjati, da bi se delavec s tem preveč obremenjeval.

Take ugovore preprečiti, naj se navede tu primer, iz katerega se razvidi: a) koliko imata uplačevati gospodar in zavarovanec po navzočem predlogu za vse tri zavarovalne stroke, in b) koliko pa le za dve zavarovalni stroki, to je za zavarovanje proti nezgodi in za zavarovanje v bolezni.

a) Po navzočem predlogu bi bilo plačevati zavarovancu obrtnega pravilnega nevarnostnega razreda o letnem zaslužku 300 gld. 5% zavarovalnine s 15 gld.; od teh bi plačal 1/3, t. j. 5 gld. gospodar, zavarovanec pa 2/3, t. j. 10 gld.

b) Po sedanji mnogostrani navadi plačeval bi zavarovanec v podporno blagajnico od letnega zaslužka 300 gld. 2% 6 gld. — kr. in 10% od teh 6 gld. gospodar — „ 60 „

tedaj skup 6 gld. 60 kr.

Po izrecilu c. kr. vladnega svetnika Julija Kaana iznašala bi zavarovalnina za zavarovanje proti nezgodam o letnem zaslužku 300 gld. 1 1/2% ali 4 gld. 50 kr., in bi plačeval zavarovanec 1/4, ali 1 gld. 12 1/2, gospodar pa 3/4, ali 3 gld. 37 1/2.

Po primeru b) bi se plačevalo torej za zavarovanje proti boleznim in nezgodam zavarovalnin vsega vkupaj 11.10 gld., in sicer bi plačeval zavarovanec 7.12 1/2 gld., gospodar pa 3.97 1/2 gld.

Razvidno je iz teh dveh primerov, da bi imel zavarovanec po navzočem nasvetu za vse tri zavarovalne stroke le 2.87 1/2 gld. več na leto plačevati in gospodar 1.02 1/2 gld.

Pomislilo naj bi se torej na vse koristi predlaganega vesoljnega zavarovanja, t. j. zavarovanja za slučaj bolezni, nezgod in nezmožnosti za prisluzek vsled onemoglosti, tudi zaradi starosti, in ni sumeti, da bi vsi prizadeti tako male prestroške prav radi prevzeli, kajti saj bi imeli upanje do mnogo večih dobrot.

Vrhu tega je pa tudi v prid ustanovi, da se glavni del uplačila odloči zavarovancem, ker so le oni sami uživalci in ker jim je tudi moralna dolžnost, paziti na to, da se zavarovalnine točno uplačujejo in da se njim pripadajoče odškodnine pošteno ter vestno izplačujejo; kajti v tako obsežni ustanovi je ravno poglavito sodelovanje uživalcev najboljšo poročstvo za pošteno poslovanje in nje živatnost. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

— V Ljubljani 30. januarja.

Letošnje zasedanje državnega zbora bode nekda jako dolgo. Kakor se govori zboroval bode državni zbor še po Binkoštih.

Vedno jasnejše postaje, čemu je grof Andrassy v ogerskej zbornici interpeloval Tiszo zastran rešenja vzhodnorumelijskega vprašanja. Posebno besede, da se mora ustanoviti zopet nekako ravnotežje na Balkanu in da je že na Berolinskem kongresu zagovarjal zjedinjeno, a manjšo Bolgarsko, nam precej jasno povedo namen njegove interpelacije. Andrassy se boji, da ne bi iz zjedinenja Vzhodnje Rumelije z Bolgarijo nastala močna slovanska država na Balkanu, katera bi si kmalu prilastila še ostale kraje, koder bivajo Bolgari. Da bi osobno zjedinenje se kmalu premenilo v realno, je več ko gotovo. Tako bi se s časom uresničilo to, kar so diplomati zabranili v Berolinu, ustanovila bi se Velika Bolgarija, kakeršna je želela Rusija. Taka država bi močno okrepla jugoslovanstvo, česar se pa boje gospodje v Pešti. Andrassy bi tedaj rad, da bi se sedaj ustanovila realna unija, zato naj bi se pa Bolgarija, kolikor se da, pomanjšala, če bi se ji tudi dala nezavisnost. Srbiji bi se moralo dati nekaj bolgarskega ozemlja, da bi bila jednako močna z Bolgarijo. Ko bi Madjari to dosegli, bi pa že vedno sejali razpore mej Srbijo in Bolgarijo, da bi druga drugo ovirali v napredku. Proti principu kompenzacij se je pa izrekel Andrassy, ker ne mara, da bi se povečala tudi Črna gora. Namen njegove interpelacije bil je škodovati slovanstvu. Da ne bode dosegel svojega namena, ni on kriv, ampak politične razmere, ki so silnejše, kakor madjarska moč.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarska mirovna pogajanja začno se 2. ali 3. februarja. Kake pogoje misli Srbija staviti, je še tajno. Nedavno se je poročalo, da ne bode zahtevala nikakega povečanja svojega ozemlja. Neko novejšo poročilo iz Belega grada pa javlja, da bodo Srbi zahtevali Vidinski in Trnski okraj. Morda je Andrassyjev govor v ogerski gospodski zbornici,

v katerem je omenjal potrebo, da se ustanovi zopet ravnotežje na Balkanu, spodbudil Srbe, da so zopet povečali svoje zahteve. Sicer so pa vse vesti o mirovni pogodbi najbrž same kombinacije.

Pogajanja mej **Turčijo** in **Bolgarijo** se še vedno nadaljujejo. V glavnih zadevah se je nekda že doseglo sporazumljenje. Knez bode generalni guverner Vzhodnje Rumelije. Ker pa knez ne more bivati v Plovdivu imenovan bode za Rumelijo bolgarskega guvernerja. Sultani imenovan bode kneza turkijem muširjem (mar. lom). Da mu ne bode treba nositi fesa, bode mušir konjice, katere pokrivalo je kalpak. Imel bode naslov paša ter bode po činu prvi za velikim vezirjem. Bargas dobi turško posadko pod kneževim poveljstvom. Bolgarski knez se zaveže, Turčiji pomagati v vojni z oddelkom 50.000 do 80.000 mož, ko bi se začela kaka vojna zaradi upeljave personalne unije. Knez še zahteva, da Bolgarija in Vzhodna Rumelija dobita skupni narodni zastop in skupno vojsko, v kar pa Turčija še ni privolila. Upanje je pa, da se kmalu doseže popolno sporazumljenje. S tem pa vzhodnorumelijsko vprašanje še ne bode rešeno, treba bode dobiti dovoljenja vlastij. Rusija pa nekda nikakor ne bode hotela priznati personalne unije, od katere bi samo knez imel korist, ne pa bolgarski narod. Zahtevala bode odločno obnovljenje status quo ante ali pa osnovo Velike Bolgarske, kakor jo je bil ustvaril Sanstefanski dogovor. V Rusiji se še baje vedno nadejajo, da se jim bode posrečilo, odstraniti kneza. Ščuvajo že narod proti knezu, kateri hoče ponižati kneževsko čast s tem, da bode postal turški činovnik, dočim bi Rusija bila v stanju doseči faktično združenje bolgarskega naroda. Če se bode Rusija branila priznati personalno unijo, bode še mnogo časa preteklo, predno bodo urejene stvari na Balkanu.

Kakor nek telegram „Agence Havas“, katerega smo že priobčili, javlja, se neki misli **Grška** udati volji velevlastij. Ako je to resnica, bi sedaj Grki demobilizovali. K temu jih silijo finančne razmere. Dosedaj je že mobilizacija požrla 14 milijonov frankov, ne da bi od tega imela Grška kaj haska.

Jako veliko zanimanje so vzbudile zgodovinske študije nekega **ruskega** diplomata, priobčene v „Journal de St. Pétersbourg“, kateri dokazuje, da prejšnja ruska vlada nikakor ni nameravala osvojiti si Carigrada, kakor tudi nobene pokrajine balkanske. Knez Gorčakov je hotel z rusko francosko zvezo ustanoviti balkansko federacijo. Carigrad bi pa bil svobodno mesto.

S kozaško ekspedicijo v **Abisinijo** odšlo je tudi več ruskih svečnikov. Glavni namen te ekspedicije je, zblizati rusko in abisinsko cerkev. Koptijski patrijarh bode nekda kronal Njeguša etijopskim carjem in raski car bode posredoval, da ga bodo tudi vlasti priznale.

V **Nemčiji** se močno agituje proti upeljavi državnega monopola za izdelovanje in prodajo žganja. Zlasti južne nemške države se bodo temu močno upirale. Na bavarsko zbornico poslancev prišlo je na kupe peticiji, v katerih se prosi, da bi se Bavarska odločno uprla takemu monopolu. Poseben odsek potresuje te peticije. Celu v zveznem svetu se že močno upirajo temu predlogu. Državni zbor mu pa sicer gotovo ne bode pritrnil, temmanj ker je Bismarck v pruskem deželnem zboru tako razžaljivo o večini državnega zbora govoril.

Sedaj, ko je palo na **Angleškem** konservativno ministerstvo, pride zopet Gladstone na krmilo. Ircem nekda liberalci mislijo dovoliti obširnejšo lokalno samoupravo in reformo velikega posestva. Avtonomije pa Gladstone Ircem ne more dovoliti, kajti ne mogel bi za to dobiti večine v zbornici. Parnellovi so pripravljeni podpirati Gladstone in zadovoljiti se s tem, kar se sedaj dá doseči. Novo Gladstonovo ministerstvo bode najbrž sestavljeno iz jako radikalnih elementov. Kakih trideset zmernejših liberalcev bode odpalo od liberalne stranke. Zato bodo pa Irci popirali liberalce, ko so se prepričali, da od konservativcev ne morejo ničesar doseči. Sicer pa kraljica ne mara odpustiti Salisburyja. Poklicala ga je bila v Osborne, in ga pregovarjala, da naj ostane ter razpusti parlament. Salisbury pa nikakor neče nič slišati o tem. Zategadelj bode Gladstone poklican, da sestavi novo ministerstvo, ker bi itak noben drug državnik pri taci razmerah ne mogel prevzeti vlade.

Dopisi.

Iz Kamnika 28. januarja. (Revolver in smešnice onjem. — Tesni uradni prostori. — Nov Leseverein. — Nesreča. — Čudeži.) Jako zanimali Vas bodo, gospod urednik stvari in dogodjaji, kakor se pri nas sedaj razvijajo in godé. Oni glasoviti „revolver“ še ni pozabljen, in če nam Bog dá kmalu kako novo volitev, potem bomo videli zopet uniformovane gospode oboježene z velikimi šestocevniki potovati od občine do občine, — toda pst, pst! — taki vražji pihalnik poka preveč glasno, in pripoveduje se, da je segel njegov glas, ali glas o njem celo do Turjaškega trga Ljubljanskega, in da odmev, ki je prihajal od tamo — na naš „Turjaški trg“ ni posebno prijetno udarjal na prizadeta ušesa. Pa to je privatna zadeva, in nesmo poklicani, utikati se v njo. Kaj

druzega pa je s smešnicami in dovtipi, ki se pripovedujejo še iz onih časov, ko je revolver igral tako važno ulogo. Evo nekoliko istih.

Na svojem uradnem potu je prišel jeden dotičnih mladih, jako mladih gospodičev tudi v hribovsko občino P., in je pri županu, kjer je bila volitev, po ljubeznjivi navadi — predno je posadil kosti svojega rojstva na stol, — položil revolver na mizo poleg tintnika. „I kaj pa je to“, vprašal je radovedni gorjanski župan. „Vedite, ta reč strelja!“ odreže se imenitno naš mladenič. „I to zna moja . . . tudi!“ zavrne prav po hribovsko zarobljeno naš župan. Pravijo pa, da je bil ta dovtip navzlic svoji neotesanosti jako srečen, in da se je vsa družba smijala na stroške mladeničeve.

Prav v sosedni občini pa je naš junak naletel na družega! „Kaj pa je tisto?“ vprašal ga je zopet jeden izmed došlih možakov. Po prejšnji britki izkušnji izvolil si je mladenič sedaj drug odgovor: „To je orožje!“ Ah gospod, čemu pa nosite to seboj? Ako ne bote pri dekletih vasovali, potem Vam ni treba orožja.“ „Jaz ne maram Vaših deklet“, zarentačil je oni jezno. „Ah, bo že, bo že, — sedaj ste še premladi — pa le malo počakajte!“

Nekega dne se je vrnil možic ves preplašen v naše mesto, seveda zopet z obligatnim revolverjem. „Za božjo voljo, prijatelj pustite to stvar doma“, opomnil ga je dober znanec. „Ni mogoče, pomislite, danes so v V. kjer je bila volitev, jednega ubili.“ „Pri volitvi?“ vpraša oni ves osupnjen. „Ah ne, zvečer pri neki poroki!“

Mnogo jednacega se je pripovedovalo, in se še pripoveduje, in marsikateri veseli večer je bil napolnjen s tacimi dovtipi, tako, da je vendar umestno to zadevo, akopram je že malo stara, — izkopati in ohraniti jo zgodovini.

Sedaj pa zavzema druga zadeva pozornost našega mesta. Naše okrajno glavarstvo je jelo namreč na vrat, na nos tožiti, da mu uradni prostori ne zadostujejo več. Ono zahteva od naše mestne korporacije, katera je lastrik hiše, v kateri so vsi naši uradi, da naj mu zida še jedno nadstropje zato, da bo dovolj prostora za urade, in da bo imel okrajni glavar tudi stanovanje v tej hiši. Kako se bo stvar razvila, še ne vemo, toda zdi se nam, da je taka terjatev nekako neutemeljena; sicer pa bo vlada zadnje besedo govorila.

Čudno je le to, da se je jel umrši „Leseverein“ oživljati, krkor polh v gorkem pomladanskem solnci. Neka soba okrajnega glavarstva, katere prostori ne zadostujejo več v primerno in uspešno uradno delovanje, preustvarila se je v bralno sobo. Tam leže časopisi, pristopni seveda le intimnejšim krogom, in tudi črna kava, eventualno pivo se sme tamkaj piti. Celu damam iz teh intimnejših krogov ni zabranjeno, udeleževati se popoldanskih ali večernih zabav, in nadejati se je, da se bo v interesu našega socijnega življenja sedaj ozki krog udeležencev na liberalnejši podlagi zdatno razširil.

A vendar je to — čudno, in če si bote želeli v kratkem še kaj tacih čutežev, Vam bomo radovoljno ustregli.

O jednem pa vendar še danes! Pred nekaj dnevi je podsulo v rovu blizu tukajšnje praharne, kjer kopljejo Prašnikarjev cement delavca po domače Kolarjevega iz Podgorja; izkopali so ga — seveda mrtvega. Pravijo, da je slabo stanje rova, vzlasti pa, ker so stebri in vrhovni les že trohli, prouzročilo to nesrečo. A sedaj pride čudo! Nihče se za to nesrečo in njene mogoče in nemogoče uzroke niti zmenil ni, — in sodnija in okrajno glavarstvo ne vesta nič o njej, in tudi državni pravdnik ne, akoravno spada to po našem mnenju v njegov delokrog. Častniki tukajšnje praharne se posmehujejo in pravijo, da so strogi ukazi in stroge preiskave gledé varnosti za življenje le — za nje na svetu, drugim ljudem pa ni treba po njih ravnati se. — Pa danes naj bo dovolj!

Iz Središča 27. januarja. [Izv. dop.] Tukajšnje bralno društvo „Edinost“, katero je sicer že več mesecev Morfej zibal v duševnem spanju, začelo se je, odkar imamo novega g. župnika, zopet oživljati. — Dne 24. t. m. imelo je imenovano društvo svoje letošnje glavno zborovanje, pri katerem se je volil nov odbor. V odbor voljeni so bili sledeči gospodje: Vilibald Venedig predsednikom, Makso Robič tajnikom, J. Kolarič blagajnikom, A. Kosi knjižničarjem, M. Čulek, J. Kočevar in J. Zdravec odborniki. Listi, katere si je društvo za leto 1886 naročilo, so sledeči: Slov. Narod, Slov. Gospodar, Mir, Slovan, Ljubljanski Zvon, Südstei-

erische Post, Vaterland in Hrvatska straža. Razen teh časopisov skrbi društvenikom za duševno hrano knjižnica, ki obseza blizu 100 različnih slovenskih in hrvatskih knjig.

Kako koristno in potrebno je v našem trgu bralno društvo, izprevideli so Središki rodoljubi že pred večimi leti in baš to jih je tudi vspodbudilo, da so ustanovili dne 15. aprila 1883 čitalnico ali bralno društvo, kateremu so dali v resnici lepo in pomenljivo ime „Edinost“ z namenom, da bi se vsestransko izobraževali in v to svrhu čitali slovenske časopise in knjige, dobro vedoč, da kdor mnogo čita, duševno napreduje. Dobro vedeli so pa tudi osnovatelji tega društva, da le na tak način pripomorejo našemu kmetu v to, da lahko za par novcev čita različne časopise in knjige in da se s tem čitanjem zavé do dobra svoje narodnosti, okrepi in utrdi svoje narodno prepričanje: s kratka, da se ne potuji. — Da bode naše društvo tudi za naprej vrlo dobro napredovalo, porok temu nam je novo izvoljen predsednik g. V. Venedig. Društveniki so pač pravo zadeli, da so izvolili predsednikom jednoglasno moža, kateri zamore društveno življenje s svojo navdušenostjo za narod, s svojo odločnostjo v izpolnjanju svojih dolžnostij v prid in blagor milemu našemu narodu, najbolje povzdigniti.

Konečno naj še izrečemo najpristranejšo zahvalo prejšnjemu predsedniku, obče znanemu narodnemu trgovcu, Maksu Robiču, ki je celi dve leti tako neustrašeno vodil naše društvo, vedno krepko zastopal načela, katera to društvo zasleduje, ga povsod, kjer je mogel, priporočeval in mu s tem takorekoč tla utrdil. Prosimo ga pa, naj tudi v bodoče ostane društvu tako marljiv in energičen sodelovalec kot je bil dosedaj, naj tudi zanaprej dela na to, da bo mlado društvo dobivalo vedno novih podpirateljev, kajti le s pomočjo teh more društvo svoj blagi namen popolnoma doseči.

Obrazložitev o ničnostni pritožbi v pravdi Jonka proti „Slovenskemu Narodu“.

Na Dunaji, 29. januarja.

Danes dopoldne ob 10. uri pričela se je vršiti pred tukajšnjim najvišjim kot kasacijskim sodiščem obravnava o ničnostni pritožbi, katero je bil M. Jonko uložil proti razsodbi od 23. septembra l. l. v tiskovni pravdi proti uredništvu „Slovenskega Naroda“.

Predsedoval je sodišču senatni predsednik baron dr. Lapenna in so bili sodniki še dvorni svetniki: Kleindl, vitez dr. Haslmayer, Giunio, dr. Voltolini, dr. Esterle in Schmidt. Tožitelj M. Jonko je bil sam navzočen mej poslušalci, a pred sodiščem ga je zastopal Dunajski odvetnik dr. Jos. Kopp. Toženca je zastopal dr. Jurij Hrašovec iz Ljubljane. Mej poslušalci je bilo več slovenskih juristov in Dunajskih odvetnikov.

Ničnostna pritožba se je sklicevala na razlog v §. 344 točka 6 kaz. reda.

Ko je dvorni svetnik Schmidt prečital referat, izpregovoril je tožitelj zastopnik dr. Kopp ter skušal v dolgem govoru obrazložiti ničnost s tem, ker so bila porotnikom vprašanja stavljena splošno, a ne z ozirom na posamezne razdaljive trditve v članku, potem da porotniki vprašanj neso umeli, v dokaz to, ker so dvakrat poklicali k sebi predsednika dotične obravnave.

Zastopnik tožencev dr. Hrašovec je na to z gladkotečim govorom pobijal trditve tožiteljevega zastopnika ter poudarjal, da se je prvo sodišče tesno držalo postave in porotnikom stavilo le vprašanja na podlagi in v zmislu zasobne obtožbe; le postava odločuje, ne pa drugi oziri.

Na to je replikoval dr. Kopp in dr. Hrašovec je še „duplicando“ odgovoril.

Po tem se je sodišče umaknilo k posvetovanju in naposled je predsednik baron dr. Lapenna naznanil, da je visoko sodišče pritožbo ničnosti kot neutemeljeno zavrnilo in da je tožitelj vse stroške te pravde povrniti dolžan.

Razsodba porotnega sodišča v Ljubljani od 23. septembra, s katero je bil urednik „Slovenskega Naroda“ Jonkove obtožbe oproščen, je tedaj potrjena v polnem obsegu.

Domače stvari.

— (Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v ponedeljek 1. dan februarja 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanilo prvostolstva. II. Finančnega

odseka poročilo o proračunu mestne klavnice in loterijske posojilne zaklade za 1886. leto. III. Stavbinskega odseka poročilo a) o kolavdaciji in končnem računu gledé gradnje kanala v Kolodvorskih in Parnih ulicah; b) o dra. Frana Munde prošnji o določilu stavbinske črte gledé nameravanih zgradb v Gradišči, na Rimski cesti in v Igriških ulicah; c) o udeležbi Ljubljanske občine pri gradnji obrežnih zidov projektovanih po načrtu za osušenje Ljubljanskega barja. IV. Šolskega odseka poročilo o c. kr. okrajnega šolskega nadzornika letnem poročilu o mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih za šolsko leto 1884/5. V. Poročilo odseka za olupšavo mesta: a) o dopisu visoke c. kr. deželne vlade glede preložitve botaničnega vrta; b) o napravi nove ograje nad stopnicami pred Tivolskim gradom; c) o popravi altane pred Tivolskim gradom; č) o napravi novega pota čez travnik iz glavnega drevoreda do novega dela parka; d) o naredbi strešnih žlebov pri novih stavbah. Tajna seja. Overovljeni zapisnik o poslednji seji je gospodom mestnim odbornikom na razpolaganje v magistratnem ekspeditu.

— (Promocija „sub auspiciis imperatoris“) našega rojaka drda. Murka bode na Dunaji 8. dne prih. meseca.

— (Načrti za dolenjsko železnico) so izdelani. V trgovinskem ministerstvu so izračunili, da bi stroški za obe progi v Rudolfovo in v Kočevje znašali devet milijonov goldinarjev.

— (V imenu trgovske in obrtne zbornice kranjske) odpotujeta gg. Franjo Hren in K. Luckmann na Dunaj, da ondu vkupe z odposlanci iz Štajerske in Koroške storita potrebne korake za znižanje železniških tarifov, ki uničujejo trgovino z lesom in z moko. Gosp. Hren zastopal bode trgovino z lesom, gosp. Luckmann pa ono z žitom in z moko. V 1. dan februarja bodo odposlanci ravnateljstvu južne železnice objavili svoje želje, v 3. dan februarja pa trgovinskemu ministerstvu.

— (Zahvala.) Prijateljem in soboriteljem v Bolci in okolici izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo na laskavi brzogovorni čestitki povodom razsodbe najvišjega sodišča, s katero je končana dolgotrajna Jonkotova pravda.

— (Umrli) je v 23 dan t. m. v Konjicah gospod Janez Kinčič, bivši župnik na Tinjah.

— (100letnico) svojega obstanka praznovala bode v 26. dan februarja samostanska šola v Nazaretu v gorenji Savinjski dolini, g. učitelj Fr. Norbert Gregl pa 25 letnico svojega učiteljevanja na istej šoli.

— (V čitalniški restavraciji) sviral bode jutri zvečer oddelek tukajšnje gledališke godbe.

— (Slovensko delav. pevsko društvo „Slavec“) Podpisani odbor vabi vse č. g. pevce in društvenike k „pevskemu večeru“, kateri bode jutri nedeljo 31. januarja t. l. v gostilni „Pri Kroni“ v Gradišči z jako zanimivim sporedom. Začetek ob 7. uri zvečer. Odbor.

— (Stavbeni in strojni ključarski pomočniki) Ljubljanski priredé v soboto 6. dan februarja v Schreinerjevi pivarni na sv. Petra predmestji plesni venček, na katerem bode svirala vojaška godba domačega pešpolka baron Kuhn. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 60 kr., za rodbine 1 gld. 30 kr. Vabijo se posebno gg. mojstri in taki gospodje, ki se bavijo z železnino. Brez vabila ustop ni dovoljen.

— (Na Ljubljanskem kolodvoru) je bilo danes zjutraj mej 5. in 6. uro ukradenih 302 gld. iz vlaka, ki vozi z Dunaja v Trst. Denar je bil v dveh vrečah namenjen v Pulj in Črvinjan. Tatu so baje na sledu.

— (V Rogatci) misli se kot odvetnik nasečiti nek dr. Katscher, rodom baje žid.

— (Za posestnike.) Tako, kakor vlani, se proda tudi letos iz cesarske drevesnice na Rožniku več tisoč smrekovih in mecesnovih sadik po 2 gld. tisoč, čez jeden milijon drugih raznovrstnih sadik pa se razdeli brez plačila mej manj premožne sosese in posamične gospodarje za pogozdovanje. Kdor se želi te oddaje gozdnih sadežev udeležiti, naj se najdalje do 1. marca t. l. pri dotičnem okrajnem glavarstvu oglasi.

— (Dolenjski pohajkovelec) nam piše: Sedaj, ravno sedaj ko vam v letošnji tej pustni dobi pišem te-le vrste, plava po zračji nad grešnim Adamovim rodom — gosta, umazana in nadležna megla — nasledek kopnečega snega, tajajočega se ledu, in — znak „južnega vremena“... Če si pa

midva, gospod urednik, sedaj predočiva sedanje naše narodno-socialno življenje v slov. Kranjske, zapaziva v jednem hipu še strašnejšo meglo, v kateri tiči po nekodi to življenje, mrtvo to društveno življenje! In vendar smo — v prelepej pustnej dobi leta 1886! — Kedaj, vprašati nam je, bode tista velika solčna krogla prodrila s svojimi oživljajočimi in grejočimi žarki to čudovito meglo v nas kranjskih Slovincih, in dala nam življenje vsaj v tem resno-smešnem času, sedaj, ko si marsikateri posameznik — če že ne iz družega uzroka, pa vsaj iz dolgočasnosti izbere — „ko jutrajna zarja čisto. milo in jasno“ — družico, ki mu ima ogrevati srce in jetrica! No, čas bi že bil, da bi po nekaterih naših dolenjskih krajih več društvenega življenja ustvarilo se, inate bode še to zamrlo, kar nam že nekaj časa brli!...

— (Sremembe v Lavantinski škofiji.) Gosp. Jakob Kolednik postal je župnik na Hajdinji; g. Valentin Mikuš pride za III. kaplana v Celje in g. St. Turkuš za II. kaplana k sv. Petru pri Mariboru. Kaplanija v Lučah ostane prazna.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Beligrad 30. januarja. Mijatović odpejal se danes zjutraj v Bukurešt. Spremlja ga posebni tajnik Zanković.

Atene 30. januarja. Vest, ki jo je raztrosila „Agence Havas“, da si je grška vlada premislila in sklenila, udati se željam vlastij, je popolnem izmišljena. Grška vlada, katero podpira kralj in javno mnenje, ni ničesar storila, kar bi bilo podobno premembi v politiki.

London 30. januarja. Kraljica naročila je Gladstonu, naj sestavi nov kabinet.

Madrid 30. januarja. Delavci, zahtevajoč dela, napravili so demonstracijo. Prefekt obljubil, da bode za delo skrbel, na kar so se delavci mirno razšli.

prinaša v II. zvezku naslednjo vsebino: 1. Svoimir: Moj oveneli cvet. Pesem. — 2. Svoimir: Zaželjeni dan. Pesem. — 3. Josip Stare: Prvi sneg. Povest. (Dalje.) — 4. Anton Funtek: Kraljica pač lehkó si ti! Pesem. — 5. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 27. Puščavnik Florče. — 6. Josip Jurčič: Slovenski svetec in učitelj. Zgodovinski roman. II. Sloveni v 9. stoletju. III. Vitoglav, knez v Gradišči. — 7. Ivan Vrhovec: Iz domače zgodovine. II. Pasijonska procesija na veliki petek v Ljubljani. — 8. Anton Funtek: Božji poslanci. Pesem. — 9. Josip Stare: Pisma iz Zagreba. XIII. — 10. Anton Funtek: Nevesta. Pesem. — 11. Anton Funtek: Po boleznih. Pesem. — 12. Dr. Fr. J. Celestin: Vissáron Grigóryevič Bělinskij. (Dalje.) — 13. And. Fekonja: O početkih slovenske književnosti. (Dalje.) — 14. J. Kersnik: Mačkova očeta. — 15. Književna poročila: Dr. Janko Bahnik: I. Dr. Fr. S. Kraus: Sitte und Branch der Südslaven. — Fr. Wiesthaler: II. Jezičnik. — 16. Evgen Lah: Matica Slovenska in Družba sv. Mohorja. — 17. Listek: Nove knjige slovenske. — „Kres“. — „Rogač“. — „Edinost“. — Pisateljsko podporno društvo. — † Toma Gajdek. — Tiskopis, a ne rokopis slovenski. — „Droben spisak Truberjev“. — „Prinos k naglasu u novoslovenskom jeziku“. — Japljevo pismo iz leta 1803. — „Archiv für slavische Philologie“. — Pro domo. — 18. J. Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ stoji: vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 80 kr., četrť leta 1 gld. 15 kr.

Kakor ljubljence priljubile so se danes skoro v vsakej družini, pri revnih in bogatih, lekarja B. Brandta švicarske pile, katere so vsled svojega prijetnega, govega in neškodljivega upliva pri boleznih jeter in žolca, zlatej žili itd. spodrinile vsa druga sredstva. Vsaka pristna škatljica (dobe se v lekarnah po 70 kr.) ima na naslovnem listu beli križ na rdečem polju z imenskimi počrkom B. Brandta. (415)

Tujci:

29. januarja.

Pri Stenu: Neuman z Dunaja. — Kunewalder iz Grada. — Ostrižek iz Trsta. — Otto z Dunaja. — Volk iz Postojine.

Pri Malici: March, Springer z Dunaja. — Trdina iz Hrvatskega. — Laekenbacher, Fillaascher, Beinbacher, Krauss, Löb z Dunaja.

Pri cesarji avstrijskem: Arich z Dunaja.

Meteorološko po ročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
29. jan.	7. zjutraj	733.87 mm.	16°C	brezv.	megla	2.00 mm.
	2. pop.	733.15 mm.	48°C	sl. svz.	megla	
	9. zvečer	733.03 mm.	26°C	brezv.	megla	dežja.

Srednja temperatura 30°, za 4-3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 29. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo)

Papirna renta	84	gld.	05	kr.
Srebrna renta	84	"	20	"
Zlata renta	112	"	20	"
5% marena renta	101	"	25	"
Akcije narodne banke	870	"	—	"
Kreditne akcije	29	"	—	"
London	126	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	10	"	01	"
C. kr. cekini	5	"	93	"
Nemške marke	61	"	9	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	128	"
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	170	60
Ogrska zlata renta 4%	101	"	45	"
papirna renta 5%	92	"	90	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"

Prave, garantirane

voščene sveče in voščene zavitke

prilagojena visokočastiti duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

OROSLAV DOLENEC,

svečar v Ljubljani. (747-12)

Piccoli-eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval boleznih v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

(348-41)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

LE HOUBLON

Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vsoučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu neso pridjane nikake zdravju škodljive reči.

17, rue Béranget, à PARIS

(539-11)

Hiša

stoječa na glavnem trgu v Ljubljani,
z več prodajalnimi, mnogimi stanovanji in
dobro ohranjena,

proda se pod jako ugodnimi pogoji.

Več o prodaji poizve se pri gospodu Josipu
Prosenču, v Ljubljani, Slonove ulice št. 52. (46-2)

Vsako nedeljo

v prostorih

Koslerjeve zimske pivarne

PLESNI VENČEK.

Začetek ob 7. uri.

Ustopnina za gospode 30 kr., za dame 15 kr.

Za obili obisk se udano priporoča

EBERL, restavrateur.

Dvorana se tudi prepusti društvom
ali pa privatnim za ples ali veselice v po-
rabo. (53)

Vsak dan sveže

pustne krofe

se dobiva v

Ivan Föderl-ovi
razkošni pekariji (Luxusbäkerei)

v Lingovih ulicah. (6-6)

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpalih in osivelih lasih.
Uspeh po večkratnem močnem utrenji
zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u** v
Trstu Peter Slovcich, via Sanità 13; v Gorici lekar C. Cris-
tofoletti; v Reki lekar C. Šihavy; v Celji Fd. Pellé; v Ma-
riboru J. Martinz; v Rovinji lekar G. Tromba.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orientalsko lepotilno sredstvo, ki
nareja nežnost, belino in obilnost
telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija! (701-4)

Zoper jetiko!

Radgostski universalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
boleznih na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčno slabost,
za splošno slabost čut-
nic in začenjajočo se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pism razpolagajo se
v prepričanje.

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnovi!
Poln veselja Vam moram pri sedanjih svojih
naročbi izrekat svojo najsrčnejšo zahvalo. Stanje
moje soproge pred kratkim časom se sedanjem primer-
jajoč, moram se čuditi čudesnim učinkom Vaših dra-
gocenih zdravil. Dobra moja žena, katero je uže dlje
mučil pljučni in želodčni katar, je zaradi nepresta-
nega kašljanja in slabega prebavljanja neprestano
hiral tako, da sem uže za trdno mislil, ka ima je-
tiko, osobito, ker se je ta strašna bolezen nekako
napovedovala v slabem teku jedi, ponočnem znoj-
enju, mrzlicah ter neprepanih nočeh. Sorodnik, ka-
teri je svoje dni bival v Rožnovi in se je ondi zdra-
vil, me je opozoril na Vaš čaj in na celtilčke, in
jaz sem sklenil, poskusiti tudi ta sredstva. In gleda
čuda! Kolik učinek v treh tednih! Moja soproga, bolj
nalikujoča ogradim, negoli živemu človeku, katera je bila
tako rekoč dosle priklenjena na posteljo in nastojaja,
hodi zdaj prav lahko okolo po sobi, uživa jedi v slast,
spí vse noči trdno, in kakor jo ostarijajo mrzlica in
neprijetno znojenje, tako okreva tudi telesno, ter vsa
obitelj naša pričakuje, da skorej popolnem ozdravi. Za-
toraj priporočam vsakemu, imejočemu morebiti po-
dobno bolezen, da takoj upotrebja ta sredstva in
pomorejo mu izvestno. Izvolite mi dakle s poštnim
povzetjem poslati še 2 zavitka čaja in 2 škatljici
maho-rastlinskih celtilčkov.

Z vsem spoštovanjem se beležim

Anton Črnak,

fotograf v Gradci (Štajerska), Goidorf, Heinrichova
ulica 9.

Od tega po zdravniški razloži in predpisih
pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljoni
paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna ori-
ginalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtil-
čkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski
maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno
le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Morav-
skem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti
poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo
tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani,
W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J.
Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in
A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupfer-
schmid v Celji, O. Rusheim v Lipnici,
Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rot-
tenmannu, W. Thurnwald v Celovec.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih pro-
dajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda
za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem
receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči,
pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsa-
kej starosti; v kratkem ozdravi, ne da bi bolnika mo-
tila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na
očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno
solzenje.

Izvirna steklenica z navodnom za rabo velja
70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne
v kopelišču Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno
ozdravlja pušik, irganje po udih in vsake vrste
slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr.
av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se
dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Mo-
ravska). (19-4)

Razprodaja.

Oskrbništvo konkurznega imetja firme C. Golob in dr.
na Vrhniki razprodaja v večjih in manjših oddelkih

različno in mnogovrstno manufakturno,
špecerijsko in železno blago, milo, sveče
in loj, med in druge tvarine, prodajalno,
gospodarsko in pahišno orodje.

Kdor se hoče udeležiti te razprodaje, naj blagovoli obrniti se do gosp.
Karola Mayer-ja, trgovca na Vrhniki.

V Ljubljani, 29. januarja 1886.

(55-2)

Oskrbništvo konkurznega imetja.

Polnivec za vinske in
pivske steklenice

Ces. kr. patent.

s samozapornim kavč. ventilom.

S pritiskom na gumb otvori se na
konci cevi kavčukov ventil; te-
kočina se počasi vzdiguje v ste-
klenico, tedaj se pivo
preveč ne peni. — Ker
se samo zapre, se ne
zgubi nič vina ali
piva.

Lahko se nauči
vsakdo rabiti.

Kovinske vinske in piv-
ske pipe

za pritiskanje s samozaporom.

Ne morejo se skisati, kakor
lesene pipe, tedaj so neškod-
ljive. Praktična oblika, solidno
delo. Ker so trajne, za-
dostuje, da se jedenkrat
nap avijo, tedaj se mnogo
prihrani proti le-
senim pipam. Se trdno
zapirajo, se ni bati, da bi
pozneje pijača tekla ter
lahko snažijo.

Cene: Polnivec za steklenice s kavčukovo cevjo vred gld. 2.20. Zavijanje 20 kr.
— Pipa za likere gld. 2.50. — Pipa za desertna vina gld. 3.50. — Točilna pipa
A gld. 4.50. — Sodna pipa B gld. 5.50. — Sodna pipa C gld. 6.50. — Sodna
pipa D gld. 8.50. — Ilustrovani ceniki zastonj in franko. (719-9)

H. HUTTER,

DUNAJ, IX., Maximilianplatz 3, poleg Votivne cerkve.

Prodajalcem na drobno daje se rabat. — Agentom za tukajšnji trg dober zaslužek.

YIXIYIYIYI
pripoča
"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani.

NEUSTEIN-ove posladkorjene

KRI ČISTEČE PILE

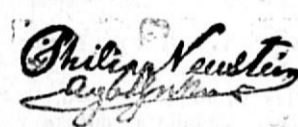
SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, némajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše
se rabijo zoper boleznih in organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, boleznih na koži, v mož-
janjih in ženskih boleznih; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in
pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh boleznih. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane s jako
častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

J dna škatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem škatljic skupaj, 120 pil, velja
samo 1 gld. a. v. (589-17)

Svarjenje! Vsaka škatljica, ki néma firme: Apotheke zum
heiligen Leopold in na zadnji strani naše
varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se no
kupi.

Positi se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupit-
nega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva
Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu
za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „ZUM HEILIGEN LEOPOLD“ des
PH. NEUSTEIN, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegeigasse.

V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Gabriel Piccoli.

